

MB-123

March-2019

B.A., Sem.-III (Repeater)

CC-201 : Economics
(Principles of Economics)
(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણીબાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) તટસ્થ રેખાના લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણના આધારે માંગને સમજાવો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 4

(1) તટસ્થ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?

(a) ધન (b) ઋણ (c) X-અક્ષને સમાંતર

(2) સીમાંત અવેજીનો દર હંમેશા _____ હોય છે.

(a) ધન (b) ઋણ (c) તટસ્થ

(3) જ્યારે વસ્તુની કિંમત બદલાય ત્યારે તકરેખા _____ બદલે છે.

(a) ઢાળ (b) સ્થાન (c) દિશા

(4) એક જ તટસ્થરેખાના જુદા-જુદા બિંદુએ _____ સંતોષ પ્રાપ્ત થાય છે.

(a) એક સરખો (b) જુદો-જુદો (c) અસંખ્ય

2. (A) તટસ્થ રેખા વિશ્લેષણના આધારે ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો. 14

અથવા

કિંમત અસરનું વિભાજન સમજાવો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 4

(1) ગ્રાહકની સમતુલા એટલે કઈ સ્થિતિ ?

(a) મહત્તમ આવક (b) મહત્તમ સંતોષ (c) મહત્તમ વપરાશ

(2) સીમાંત અવેજીનો દર કેવો હોય છે ?

(a) ઘટતો (b) વધતો (c) શૂન્ય

- (3) કિંમત ઘટે ત્યારે ગ્રાહકની વાસ્તવિક આવક કેવી થાય છે ?
 (a) વધે છે. (b) ઘટે છે. (c) સ્થિર રહે છે.
- (4) એકબીજાની સંપૂર્ણ અવેજી હોય તેવી વસ્તુઓની તટસ્થ રેખા કેવી હોય છે ?
 (a) બહિર્ગોળ (b) અંતર્ગોળ (c) કાટખૂણો

3. (A) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, તેને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

આવક સાપેક્ષતાના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 3

- (1) કઈ રેખા આડી ધરીને સમાંતર હોય છે ?
 (a) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ (b) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ (c) એકમ મૂલ્ય સાપેક્ષ
- (2) અનાજ અને કપડાંની જેવી વસ્તુની માંગ _____ હોય છે.
 (a) મૂલ્ય સાપેક્ષ (b) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ (c) એકમ જેટલી
- (3) માંગની આવક સાપેક્ષતા _____ નું માપ છે.
 (a) માંગ (b) આવક (c) કિંમત

4. (A) ઉત્પાદન વિધેયના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પરિવર્તનશીલ સાધન સંયોજનના નિયમની ચર્ચા કરો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 3

- (1) ઉત્પાદન વિધેયની રજૂઆત કોના સંદર્ભમાં થવી જોઈએ ?
 (a) આવક (b) કિંમત (c) સમયગાળા
- (2) સીમાંત ઉત્પાદન એટલે _____.
 (a) વધારાના એકમનું ઉત્પાદન
 (b) પહેલા એકમનું ઉત્પાદન
 (c) છેલ્લા એકમનું ઉત્પાદન
- (3) ઘટતી પેદાશનો નિયમ કયા ગાળા માટે છે ?
 (a) લાંબાગાળા માટે (b) ટૂંકાગાળા માટે (c) મધ્યમગાળા માટે

MB-123

March-2019

B.A., Sem.-III (Repeater)

**CC-201 : Economics
(Principles of Economics)
(New Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures to the right indicate marks.

1. (A) Discuss the characteristics of Indifference Curve. **14**

OR

Explain the law of demand with the help of utility analysis.

- (B) Choose the correct option : **4**

(1) How is slope of indifference curve ?

- (a) Positive (b) Negative (c) Parallel to X-axis

(2) Marginal rate of substitution is always _____.

- (a) Positive (b) Negative (c) Neutral

(3) When the price of commodity change, the budget line is also change its _____.

- (a) Slope (b) Position (c) Direction

(4) At different points of one indifference curve give _____ satisfaction.

- (a) equal (b) different (c) plenty

2. (A) Explain the consumer's equilibrium with help of indifference curve analysis. **14**

OR

Explain the distribution of Price Effect.

- (B) Choose the correct option : **4**

(1) Which situation is consumer's equilibrium ?

- (a) Maximum Income
(b) Maximum Satisfaction
(c) Maximum Consumption

(2) How is marginal substitute rate ?

- (a) Decreases (b) Increases (c) Zero

- (3) What happens to Consumer's real income when price falls ?
 (a) Increases (b) Decreases (c) Remains constant
- (4) If two goods are perfect substitutes to each other then the slope of indifference curve is _____.
 (a) Convex (b) Concave (c) Right angle

3. (A) Give the meaning of price elasticity of demand and discuss the factor affecting price elasticity of demand. 14

OR

Explain the types of income elasticity of demand.

- (B) Choose the correct option : 3

- (1) Which line is parallel to X axis ?
 (a) Perfectly inelastic demand
 (b) Perfectly elastic demand
 (c) Unitary elastic demand
- (2) The demand of cereal and clothes are _____
 (a) elastic demand
 (b) perfectly inelastic demand
 (c) unitary elastic demand
- (3) Income elasticity of demand is the measurement of _____
 (a) demand (b) income (c) price

4. (A) Discuss the characteristics of production function. 14

OR

Discuss the law of variable proportion.

- (B) Choose the correct option : 3

- (1) In which reference the production function should be derived ?
 (a) Income (b) Price (c) Time period
- (2) Marginal production means _____.
 (a) Production of additional unit
 (b) Production of first unit
 (c) Production of last unit
- (3) For which period of time, the diminishing marginal productivity law ?
 (a) long run (b) short run (c) medium term

MB-123

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Micro Economics)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) તટસ્થ રેખા વિશ્લેષણને આધારે ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો. 14

અથવા

તટસ્થ રેખાના લક્ષણો વિગતે સમજાવો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 4

- (1) તટસ્થ રેખા પદ્ધતિ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ વિકસાવી ?
 (a) હિક્સ (b) માર્શલ (c) પીગુ
- (2) જ્યારે વસ્તુની કિંમત બદલાય ત્યારે તર્કરેખા _____ બદલે છે.
 (a) સ્થાન (b) ઢાળ (c) દિશા
- (3) એક જ તટસ્થ રેખાના જુદા-જુદા બિંદુએ _____ સંતોષ પ્રાપ્ત થાય છે.
 (a) એક સરખો (b) જુદો-જુદો (c) અસંખ્ય
- (4) બજેટ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
 (a) ધન (b) ઋણ (c) સમાંતર

2. (A) પરિવર્તનશીલ સાધન સંયોજનનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14

અથવા

સમઉત્પાદન રેખા અને સમખર્ચરેખાની મદદથી ઉત્પાદકની સમતુલા સમજાવો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 4

- (1) સમ-ઉત્પાદન રેખા મૂળબિંદુએથી _____ હોય છે.
 (a) અંતર્ગોળ (b) બહિર્ગોળ (c) સીધી
- (2) ઉત્પાદનના બે સાધનોના સંયોજન દ્વારા એકસરખી પેદાશ દર્શાવતી રેખાને _____ કહેવાય છે.
 (a) તટસ્થ રેખા (b) સમખર્ચ રેખા (c) સમઉત્પાદન રેખા

- (3) ટૂંકાગાળાના ઉત્પાદન વિધેયમાં _____ સાધનોનું પ્રમાણ બદલી શકાય છે.
 (a) બધા જ (b) અમુક જ (c) સંપૂર્ણ
- (4) સમખર્ચ રેખા શું દર્શાવે છે ?
 (a) સાધન સંયોજન (b) ઉત્પાદન સંયોજન (c) વસ્તુઓનું સંયોજન

3. (A) પૂર્ણસ્પર્ધાવાળા બજારમાં ટૂંકાગાળામાં પેઢીની સમતુલા સમજાવો. 14

અથવા

કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? તે ક્યારે શક્ય અને નક્કારક બને છે ?

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 3

- (1) પૂર્ણ હરિક્ષાઈમાં માંગ રેખા _____.
 (a) પાયાને સમાંતર (b) પાયાને લંબ (c) ઋણ ઢાળવાળી
- (2) પેઢીની ઉત્પાદનની સમતુલાએ સીમાવર્તી ખર્ચ _____ હોવું જોઈએ.
 (a) ઘટવું (b) સ્થિર (c) વધવું
- (3) ઈજારાવાળા બજારમાં માંગ રેખા _____ હોય છે.
 (a) ધન (b) ઋણ (c) X-અક્ષને સમાંતર

4. (A) ઈજારાયુક્ત હરિક્ષાઈનો અર્થ આપી, તેની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 14

અથવા

અલ્પહસ્તક ઈજારામાં ખાંચાવાળી માગરેખાનો ખ્યાલ સમજાવો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 3

- (1) ઈજારાયુક્ત હરિક્ષાઈનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 (a) માર્શલ (b) સ્ટીગ્લર (c) ચેમ્બરલીન
- (2) _____ એ ઈજારાયુક્ત હરિક્ષાઈનું મુખ્ય લક્ષણ નથી.
 (a) વેચાણખર્ચ (b) વસ્તુ વિભિન્નતા (c) કિંમત સ્થિરતા
- (3) દ્વિહસ્તક ઈજારામાં ઉત્પાદકોની સંખ્યા કેટલી હોય છે ?
 (a) બે (b) ત્રણ (c) અસંખ્ય

Seat No. : _____

MB-123

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Micro Economics)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain the consumer's equilibrium with the help of indifference curve analysis. 14

OR

Explain the characteristics of indifference curve.

- (B) Choose the correct option : 4

(1) Who developed the method of indifference curve ?

(a) Hicks (b) Marshall (c) Pigou

(2) When the price of commodity changes, the budget line is also change its _____.

(a) Position (b) Slope (c) Direction

(3) The different points on one indifference curves give _____ satisfaction.

(a) equal (b) different (c) plenty

(4) How is the slope of budget line ?

(a) positive (b) negative (c) parallel

2. (A) Explain the theory of law of variable proportion with help of diagram. 14

OR

Explain producer's equilibrium with the help of Iso-quants and Iso-costs.

- (B) Choose the correct options : 4

(1) Iso-quant curve is _____

(a) concave (b) convex (c) straight

(2) An _____ is the locus of all the combinations of two factors of production that yield the same level of output.

(a) Indifference curve

(b) Iso-cost curve

(c) Iso-quant curve

- (3) In short run production function _____ inputs are changeable.
 (a) all (b) a certain (c) complete
- (4) Iso-cost curve represents
 (a) Input combinations
 (b) Output combinations
 (c) Combinations of two goods

3. (A) Analyse short-run equilibrium of the firm under perfect competition. **14**

OR

What is price discrimination ? When it is possible and profitable ?

(B) Choose the correct options : **3**

- (1) The demand curve in perfect competition market _____.
 (a) Parallel to scale
 (b) Vertical to scale
 (c) Negative slop
- (2) At the firm's production equilibrium point the marginal cost must _____.
 (a) decrease (b) constant (c) increase
- (3) In monopoly market, demand curve is _____.
 (a) positive (b) negative (c) parallel to x -axis

4. (A) Explain the meaning and characteristics of monopolistic competition. **14**

OR

Explain the Kinked demand curve model of oligopoly.

(B) Choose the correct options : **3**

- (1) Who developed the concept of monopolistic competition ?
 (a) Marshall (b) Stigler (c) Chamberlin
- (2) _____ is not a characteristic for monopolistic competition.
 (a) Selling cost
 (b) Product differentiation
 (c) Stable price
- (3) How many producers are there in duopoly ?
 (a) Two (b) Three (c) Large numbers